

У К Р А Ї Н А

Чернівецька міська рада
Управління освіти

вул. Героїв Майдану, 176, м. Чернівці, 58029 тел./факс (0372) 53-30-87,
E-mail: osvitacv@gmail.com. Код ЄДРПОУ №02147345

№ _____

Директорам закладів освіти
Чернівецької міської
територіальної громади

**Щодо організації роботи з
охорони праці в закладі освіти
(9 папок)**

Для подальшого керівництва в роботі направляємо лист Департаменту освіти та науки обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 07.08.2023 щодо організації роботи з охорони праці в закладі освіти (9 папок).

Єдину систему організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу (учнів, студентів, курсантів, слухачів, аспірантів та працівників закладів освіти), а також обов'язки керівників та посадових осіб щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов навчання, утримання і праці, запобігання травматизму, визначає «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 26.12.2017 № 1669.

З метою підвищення ефективної роботи відповідальних за охорону праці та безпеку життєдіяльності у закладі освіти щодо забезпечення безпечних умов праці і навчання для учасників освітнього процесу та запобігання травматизму, виникнення надзвичайних ситуацій рекомендуємо для використання в роботі Номенклатуру справ з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі освіти, що додається.

Номенклатура справ з охорони праці - це систематизований Перелік основних документів з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі освіти.

Додаток: на 8 арк.

Начальник управління

Євгенія Корнейчук 53 41 20

Ірина ТКАЧУК

ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА
Управління освіти

06/01-39/1609 від 16.08.2023

**Номенклатура справ
з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі освіти.
9 папок.**

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці. Забезпечення здорових, безпечних умов освітнього процесу, запобігання травматизму його учасників покладається на власника або уповноважений ним орган і буде успішним за умови змістовної, цілеспрямованої організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Адміністрація у закладі загальної середньої освіти створює таку систему управління охороною праці, коли кожен педагог прикладає максимум зусиль, аби насамперед через освіту впливати на умови збереження, зміцнення і відновлення здоров'я учня.

Системний підхід адміністрації закладу освіти до управління охороною праці та створення безпечних умов життєдіяльності учасників освітнього процесу — це добре продумана, творча, дієва і результативна робота, один із найважливіших аспектів управління.

Номенклатура справ з охорони праці та безпеки життєдіяльності - це систематизований Перелік основних документів з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі освіти.

Рекомендована до використання в роботі Номенклатура з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі освіти складається з дев'яти папок.

Папка № 1. Законодавчі та нормативні акти з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Папка № 2. Вступні інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності для працівників.

Папка № 3. Накази і положення з охорони праці.

Папка № 4. Інструкції з охорони праці.

Папка № 5. Навчання і перевірка знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Папка № 6. Адміністративно-громадський контроль з охорони праці. План роботи з охорони праці.

Папка № 7. Порядок розслідування і обліку нещасних випадків.

Папка № 8. Колективний договір. Атестація робочих місць. Медичні огляди. Забезпечення ЗІЗ.

Папка № 9. Загальна папка.

Папка № 1 «Законодавчі та нормативні акти з охорони праці та безпеки життєдіяльності» рекомендується зберігати наступне:

- Кодекс законів про працю України;**
- Кодекс цивільного захисту України;**
- Закон України «Про освіту»;**
- Закон України «Про охорону праці»;**
- Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти тощо.**

На основі державних нормативно-правових актів з охорони праці керівники закладів освіти розробляють та затверджують власні положення, інструкції або інші нормативні акти про охорону праці та безпеку життєдіяльності, що діють в межах закладу освіти.

Нормативно-правові акти з охорони праці – це правила, норми, регламенти, положення, інструкції та інші документи, обов'язкові для виконання.

Реєстр нормативно-правових актів з охорони праці – це банк даних, який складається і ведеться з метою забезпечення єдиного обліку та формування відповідного інформаційного фонду цих актів. У Реєстрі документи згруповані за видами основної діяльності. Дані про затвердження та введення в дію нормативно-правових актів з охорони праці оформлюють Показчиком.

Показчик нормативно-правових актів з охорони праці — це незамінний інструмент у роботі будь-якого закладу освіти, адже саме ним мають користуватися відповідальні особи під час формування бази документів з охорони праці.

Зважаючи на вищезазначене, керівники закладів освіти самостійно формують (укомплектують) Папку № 1 користуючись Показчиком нормативно-правових актів з охорони праці.

Папка № 2. Вступні інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності для працівників:

- види, порядок проведення та реєстрації інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, електробезпеки;**
- перелік питань вступного інструктажу з охорони праці;**
- перелік питань вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності;**
- інструкція вступного інструктажу з охорони праці;**
- інструкції вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності;**
- журнал реєстрації вступних інструктажів з охорони праці;**
- журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці (реєстрація проведення первинних, повторних, позапланових, цільових інструктажів для педагогічних працівників).**

Керівник закладу освіти (відповідальний за охорону праці, інженер з охорони праці) забезпечує керівників підрозділів, класних керівників, викладачів кабінетів підвищеної небезпеки, майстрів виробничого навчання інструкціями,

журналами реєстрації інструкцій та проводить навчання стосовно видів, порядку проведення інструктажів.

Інструктажі у закладі освіти проводяться відповідно до «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18.04.2006 № 304 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 22.11.2017 № 1514).

Папка № 3. Накази і Положення з охорони праці.

Накази:

- про службу з охорони праці;
- про призначення відповідальних за організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в закладі освіти та визначення їх функціональних обов'язків;
- про призначення осіб відповідальних за стан охорони праці в структурних підрозділах, навчальних кабінетах, лабораторіях, майстернях, спортзалах, тирах (стрільбищах) тощо;
- про підсумки роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі освіти за календарний рік;
- про використання в освітньому процесі безпечних речовин та реактивів;
- про профілактику дитячого травматизму, збереження життя і здоров'я дітей, запобігання нещасним випадкам під час канікул;
- про організацію роботи з безпеки дорожнього руху, місячників з безпеки дорожнього руху;

Накази про створення служби з охорони праці; про призначення відповідальних за організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в закладі освіти та визначення їх функціональних обов'язків; про призначення осіб відповідальних за стан охорони праці в структурних підрозділах, навчальних кабінетах, лабораторіях, майстернях, спортзалах, тирах (стрільбищах); про використання в освітньому процесі безпечних речовин та реактивів; тощо видаються перед початком навчального року, а також можуть бути видані протягом року, якщо змінюються відповідальні особи.

Накази про профілактику дитячого травматизму, збереження життя і здоров'я дітей, запобігання нещасним випадкам під час канікул видаються перед початком навчального року та перед початком канікул.

Положення:

- про систему управління охороною праці;
- про службу охорони праці у закладі освіти;
- положення про роботу уповноважених трудового колективу з питань охорони праці;
- про порядок виконання робіт з підвищеною небезпекою;

- про громадського інспектора з охорони праці;
- про медичний огляд працівників.

Положення, які розроблені у закладі освіти погоджуються з профспілковим комітетом та затверджуються керівником закладу. В цій папці зберігаються положення, які не зберігаються в інших папках передбачених номенклатурі справ.

Папка № 4. Інструкції з охорони праці.

- положення про розробку і затвердження інструкцій з охорони праці;
- наказ про затвердження інструкцій з охорони праці;
- інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- журнал реєстрації інструкцій з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- журнал видачі інструкцій з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

У цій папці зберігається повний комплект інструкцій у паперовому вигляді (інструкції погоджуються з професійними спілками та затверджуються керівником закладу освіти), а також перелік цих інструкцій, затверджений керівником закладу освіти.

Інструкції з охорони праці в закладі освіти розробляються відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці затвердженого наказом Держнаглядохорони праці 29.01.1998 № 9 (у редакції наказу Міністерства соціальної політики України 30.03.2017 № 526).

Перегляд інструкцій проводиться в строки, передбачені нормативно-правовими актами з охорони праці, на основі яких їх розроблено, але не рідше ніж один раз на 5 років, а для робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба у професійному доборі - не рідше ніж один раз на 3 роки.

Наказ про затвердження, перегляд інструкцій та положень з охорони праці видаються до закінчення терміну їх дії.

Папка № 5. Навчання і перевірка знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

- положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України;
- наказ про створення постійно діючої комісії з перевірки знань з охорони праці (поновлюється на навчальний рік);
- копії посвідчень про проходження навчання відповідальними особами з охорони праці;
- наказ про проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці з працівниками закладу освіти (раз на 3 роки);
- навчальний план проведення занять;

- програма навчання;
- журнал проведення навчань;
- білети для перевірки знань;
- протокол засідання комісії
- журнал протоколів засідання постійно діючої комісії з навчання і перевірки знань працівників з охорони праці.

Навчання та перевірка знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників закладів освіти, установ, організацій та підприємств, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, а також навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) учнів, студентів, курсантів, слухачів, аспірантів закладів освіти проводяться відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 18.04.2006 № 304 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 22.11.2017 № 1514).

Навчання працівників з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі освіти організує відповідальна особа за охорону праці затверджена наказом керівника закладу освіти і яка пройшла навчання в навчальному центрі та отримала відповідне посвідчення. До проведення навчання рекомендується залучати фахівців Управління Держпраці, ДСНС, Держпродспоживслужби, медичних працівників при вивченні відповідних тем тощо.

Комісія (постійно-діюча) з перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності закладу освіти проводить перевірки знань працівників, які проходять навчання безпосередньо в закладі освіти один раз на 3 роки, а також і усіх працівників, які пройшли навчання під час прийняття на роботу.

Результати перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, як групових періодичних навчань, так і окремих працівників, які проходять навчання під час прийняття на роботу, заносяться до протоколів засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Папка № 6. Адміністративно-громадський контроль з охорони праці. План роботи з охорони праці.

- положення про адміністративно-громадський контроль у закладі освіти;
- наказ про створення комісії з адміністративно-громадського контролю;
- журнал оперативного (адміністративно-господарського) контролю за станом охорони праці.

За результатами проведення моніторингу організації проведення адміністративно-громадського контролю у закладах освіти області, Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації рекомендував керівникам закладів освіти наступне:

- залучати до складу комісії з адміністративно-громадського контролю батьків та кращих учнів закладу;
- другий ступінь проводити щомісячно, а третій щоквартально і результати розглядати щоквартально на педагогічних радах, або на нарадах, які проводить керівник закладу освіти.

Папка № 7. Порядок розслідування і обліку нещасних випадків.

- порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу. Наказ МОН від 16.05.2019 № 659;
- порядок розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру. Постанова КМУ від 22.03.2001 № 270;
- порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова КМУ від 17.04.2019 № 337;
- журнал реєстрації нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти;
- журнал реєстрації нещасних випадків невиробничого характеру;
- журнал реєстрації осіб, що потерпіли від нещасних випадків (гострих професійних захворювань (отруєнь) на виробництві;
- журнал реєстрації аварій;
- повідомлення про нещасний випадок;
- повідомлення про нещасний випадок/гостре професійне захворювання (отруєння) до постанови КМУ № 337;
- звіти про травматизм під час освітнього процесу в закладі освіти (форма НВ річна);
- зведений звіт про стан травматизму за результатами розслідувань (спеціальних розслідувань) нещасних випадків, гострих професійних захворювань (отруєнь) та/або аварій, форма 6/ОП/НВП;
- звіти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності відповідно до р.6 Табеля термінових та строкових донесень Міністерства освіти і науки України з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- адреси та номери телефонів Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області та Управління інспекційної діяльності у Чернівецькій області.

Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації рекомендує зберігати в паперовому вигляді порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу (наказ МОН від 16.05.2019 № 659); порядок розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру (постанова КМУ від 22.03.2001 № 270); порядок

розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві (постанова КМУ від 17.04.2019 № 337 з додатками.

Журнали повинні бути пронумеровані, прошнуровані, підписані та скріплені печаткою керівника закладу.

Адреси та номери телефонів Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області та Управління інспекційної діяльності у Чернівецькій області розміщені на відповідних сайтах вищезазначених організацій.

Папка № 8. Колективний договір. Атестація робочих місць. Медичні огляди. Забезпечення ЗІЗ.

- Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям і пожежам; - копії протоколу загальних зборів трудового колективу про вибори уповноваженого з питань охорони праці;

- граничні норми підйому та переміщення важких предметів жінками;
- граничні норми підйому й переміщення важких предметів, речей неповнолітніми;

- перелік робіт з підвищеною небезпекою;

- документи, що стосуються виконання робіт підвищеної небезпеки;

Атестація робочих місць за умовами праці має проводитися на підприємствах, де технологічний процес, використовуване обладнання, сировина та матеріали є потенційними джерелами шкідливих і небезпечних виробничих факторів, що можуть несприятливо впливати на стан здоров'я працівників, а також на їхніх нащадків як тепер, так і в майбутньому.

Атестація проводиться відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 № 442 (у редакції від 06.07.2023) та Методичних рекомендацій для проведення атестації робочих місць за умовами праці, затверджених постановою Міністерства праці України від 01.09.1992 № 41 (у редакції від 22.03.1993).

Перелік робіт з підвищеною небезпекою складається для кожного закладу освіти на підставі Переліку робіт з підвищеною небезпекою (НАОП 0.00-4.12-2005), затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України 26.01.2005 № 15 та Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затверджених постановою Кабінету Міністрів України 26.10.2011 № 1107 (у редакції від 24.12.2022).

Папка № 9. Загальна папка.

- матеріали перевірок стану і умов охорони праці, приписи відповідних органів, накази, заходи про виконання приписів;

- довідки з охорони праці, матеріали конкурсу з охорони праці;

- протоколи перевірок стану захисного заземлення та опору ізоляції електричної мережі;

- матеріали проведення місячників з охорони праці та Всеукраїнського Дня охорони праці.

До матеріалів перевірок стану і умов охорони праці відносяться приписи Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області та Управління інспекційної діяльності у Чернівецькій області, накази, заходи та листи щодо виконання приписів.

До довідок з охорони праці додаються матеріали проведення Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу стану умов і охорони праці в закладах освіти, накази про проведення і підсумки огляду-конкурсу.

Заміри опору ізоляції освітлювальної та силової електромереж проводяться відповідно до п.1 р. IV Правил пожежної безпеки, Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, Правил безпечної експлуатації електроустановок.

До матеріалів проведення місячників з охорони праці відносяться накази організаційні про проведення місячника та Всеукраїнського Дня охорони праці, заходи проведення місячника, звіти про виконання (фотографії, стінгазети, матеріали сайтів тощо).

Зверніть увагу !

Відповідно до п.2.10 «Порядку опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці», затвердженого наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21.12.1993 №132 (із змінами, внесеними наказом Мінсоцполітики від 01.11.2016 №1259) **«нормативний акт з охорони праці підлягає достроковому перегляду (або скасуванню) у разі зміни керівника суб'єкта господарювання, його найменування або видів господарської діяльності»**. При зміні назви навчального закладу необхідно переглянути всі нормативні акти з охорони праці.